

NAGYDOBRONY

№ 6/50 (V. évf.)

A NAGYDOBRONYI KÖZSÉGI TANÁCS lapja

2010. Szeptember

A katona ismét „vándorol”

Sokakban felmerülhetett az elmúlt hetekben az a kérdés, hogy mi is történt a templomkertben látható első világháborús emlékművel, mivel már egy ideje leemelték a helyéről és azóta is ott áll szétszedve. Megpróbáltunk utána járni a kérdésnek és megkérdeztük az illetékeseket.

Badó Kálmán a Nagydobronyi Református Egyház kurátora:

— 2010. augusztus 28-án a KMKSZ helyi alapszervezete jelezte, hogy felújítás céljából leemeli a helyéről a templomkertben található első világháborús síremléket. Először felmerült, hogy Gejőcbe viszik megtisztítani, de a későbbiekben mégis amellettt döntöttek, hogy itthon végzik el a munkálatokat. Az egyház részéről az az elképzelés látott napvilágot, hogy ha már úgyis eltávolították a helyéről, helyezték át máshová, mivel a templomkertben síremléknek nincsen helye (nehogy a jövőben a helye miatt bálványként kezdjék emlegetni). A kérdésről presbitériumi szavazás elé vittük. A szavazáson 19 presbiter jelent meg, ahol is egyhangúlag egyetértettek azzal, hogy nem maradhat a helyén a szobor. A szavazáson 17 igen és 2 tartózkodás mellett úgy döntöttünk, hogy a templom mögötti emlékertbe helyezték át.

Hidi László a KMKSZ helyi alapszervezetének elnöke:

— Az évi alapszervezeti közgyűlésünkön elhatároztuk, hogy a tavalyi sztálini terror és második világháború áldozatainak emlékműve felújítása után keressük a lehetőséget az 1941-ben a hadiözvegyek és hozzátartozók adományából az első világháború hősi halottai emlékére állított emlékművet felújítjuk, mert az 59 év bizony meglát-szott az emlékmű állagán – a felirat, a hősi halottak nevei nem látszottak, a talapzat megsüllyedt. Félő volt, hogy egy napon a rendszerváltás táján a temetőből visszahozott, a helyére visszatett katonaszobor ledől.

Felvettük a kapcsolatot az egyházközség akkori vezetőivel, hogy fogjunk össze az emlékmű felújítására. Meghatároztuk, hogy a munkálatokból ki mit tud vállalni – Szántó János kurátor vezetésével az egyházközségre az alap újraöntése esett volna. Ám a munka érthetetlen okokból nem indult meg, majd az egyik május eleji presbitériumi gyűlésen azt a feleletet kaptam, hogy a presbitérium a jelenlegi felállításában (közeleg az újráválasztása) nem határozatképes. Megalakult az új presbitérium – amely rábólintott a munkálatok elkezdésére.

2010. augusztusában jeleztem, hogy sikerült a felújításért felelős szakembereket

és darus kocsit egy napra összehozni. Augusztus 28-án szétszedtük az emlékművet, hogy pár nap múlva a presbitérium hozzá-kezd az alap

Ide már bizonyosan nem kerül vissza!

újraöntéséhez. A munka sajnos nem indult el, mikor rákérdeztem, akkor felkeresett Badó Kálmán kurátor, hogy a presbitérium egyhangúlag úgy határozott, hogy a szobrot az eredeti helyen visszaállítani nem engedélyezi, mert... Javasoltak új

helyet a másik emlékmű környékén, amire azt válaszoltam, hogy ha az eredeti helyére visszarakni nem engedélyezik, akkor az új helyéről egy szélesebb közösség véleményét kell megkérdezni.

Beadvánnyal fordultam a Nagydobronyi Községi Tanácshoz, az új hely kijelölése céljából. A tanács, ülésén úgy döntött, hogy a jelenlévő presbiter képviselők még egyszer kérdezzenek rá, hogy tényleg ki kell-e vinni a szobrot templomkertből. Ha ténylegesen így áll a helyzet, akkor a község helyet biztosít az emlékműnek a még az őszön elkészülő közparkban a piac, az Ambár, a rendelő, a főút által határolt térségben.

A tanács nemleges választ kapott, úgyhogy az egyházközség, a KMKSZ, a Községi Tanács, a helyi vállalkozók bevonásával remélhetőleg még e-héten, a munkálatok beindulnak és az első világháborús emlékmű új helyre kerül, ahol talán nem lesz *szemeszálkája* senkinek.

Szilvási Zoltán a nagydobronyi Községi Tanács polgármestere:

— A KMKSZ helyi alapszervezetének elnöke Hidi László azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy a tanács a soron következő ülésén vitassa meg a képviselő tetteivel, hogy hol is lenne a legalkalmasabb helye a templomkertben szétszedett emlékműnek. A képviselők a nemsokára elkészülő közparkot találták megfelelőnek, így a közeljövőben itt láthatjuk újra egyben a felújított emlékművet.

Az egyház vállalta a szobor helyének pontos kiválasztása után a talapzat megöntését, a KMKSZ helyi alapszervezete a szobor felújítását valamint új táblát véset a halottak neveivel, mivel a régít nem lehet elfogatható állapotba tenni, a Községi Tanács pedig a körülötte lévő park rendezését, (hozzá vezető járdarendszert, világítást, lócsakat).

Falunap — a felhőtlen szórakozás, kikapcsolódás ideje!

Az elmúlt évekhez hasonlóan augusztus utolsó vasárnapján került sor a nagydobronyi népiünnepre, a **falunapra**. 2010-ben is gazdag műsorral készültek a szervezők. Rengeteg színpadi fellépő, neves vendégek, bográcsfőző-verseny, tűzoltó bemutató, sport rendezvények tették emlékezetessé az idei falunapot.

Mackó István köszönti a falunap résztvevőit.

Megnyitó beszédében **Szilvási Zoltán** polgármester köszöntötte a jelenlévőket és a vendégeket. Nagy örömet fejezte ki, hogy újra sikerült megrendezni a szinte ünnepnek számító falunapot, amely már 11 éve hozzátartozik Nagydobrony hagyományaihoz. Így a nyár végén, a burgonya, a gabonafélék betakarítása után minden falubelinek jár egy kis tartal-

nyozott azon tisztelt polgároknak, akik a falu közéleti tevékenységében áldozatos, kiváló munkát végeztek. Közzöttük a járási képviselők, a tűzoltók, a polgárőrök, a községi tanács munkásai kaptak helyet. Köszönő emléklapokat vehettek át azon vállalkozók, akik hozzájárultak a nap színvonalának emeléséhez.

A megnyitó után a színpadi produkciók vették kezdetüket.

Elsőként a nagydobronyi Napsugár óvoda kis növendékei kápráztatták el a nézőket Nagydobronyi Fonó jelenetükkel. Az Nagydobronyi Középiskola **Hímes** táncegyüttese és az Ungvári Gyermekművészeti iskola **Virág** táncstúdiója mint mindig, most is fergeteges műsort adott elő Hidi Anita koreográfus vezényletével. A fellépések záró részében a Nagydobronyi Művelődési ház produkcióit tekinthették meg a jelenlévők.

A színpadi műsorok közben a falunap résztvevői nem mindennapi tűzoltó bemutatót láthattak. A falu lánglovagjai (Bátyi László és Báttyi Viktor ügyeltesek) így próbálták demonstrálni rátermettségüket és ügyességüket, jelezvén ezzel, hogy mindig számíthatnak rájuk.

Nemcsak a színpad körül tolongtak a jelenlévők, hanem a lelátó környékén is, ugyanis kemény harc dúlt a futballpályán Hugylovo és Nagydobrony csapatai között. Az ungvári járási bajnokság ezen selejtező mérkőzésén a nagydobronyiak fölényes győzelmet arattak: az ifjak 5:1-es, a felnőttek pedig 6:2-es arányban.

A futball selejtező után a csaknem félszáz önkéntes polgárőr mérte össze erejét. Először kötélhúzás zajlott a műszakok csapatai között, majd pedig szkander bajnokságban dönt el a legerősebb polgárőri cím. Tulajdonosa Báttyi Zoltán lett.

A gyöngye krumplitermes után, a magas húsarak ellenére több helyen is megakadt a bográcsba való. A több tagú zsűri hosszas köztöltés után a futballisták bográcsgyűlését találta a legízletesebbnek, melyért a díjat Popovics János vehette át.

Este 7 órától az utcából vette kezdetét, melyet „Vitalina” szőlőnekes nyitott meg egy csaknem óras fergeteges produkcióval, mely meghozta a kedvét a több száz táncolni vágyó kicsinek és nagynak. A hajnalig tartó slágerpartit a HALOGÉN disco szolgáltatta.

A Virág táncstúdió táncosai

mas kikapcsolódás, melyhez jó szórakozást kívánt.

Mackó István, az Ungvári Járási Tanács elnökhelyettese meleg szavakkal üdvözölte a szép számban összesereglett kicsiket és nagyokat, nagyon jó szórakozást, jól megérdemelt pihenést kívánva számukra tolmácsolva az ungvári járási tanács üdvözlését.

Köszegi Elemér, a igazi Kárpáti Igaz Szó főszerkesztője is üdvözölte az egybegyűlteket, aki szerint szükség van az ilyen rendezvényekre, itt megmutatkozik szép hagyományaink által magyar-ságunk. Kiemelte továbbá, hogy ma, ez a kárpátaljai kis magyarság csak önmagára számíthat, összefogás által érhető el csak eredmény. Figyelmeztetett a közelgő választások fontosságára.

Mielőtt megkezdődtek volna a színpadi fellépések Szilvási Zoltán polgármester a falunap alkalmából csaknem 30 oklevelet adomá-

Bátyi Zoltán nem talált legyőzőre!

Figyelem!

A Nagydobronyi Községi Tanács felhívja azon kutya gazdákat figyelmét, akik szabadon tartják és az utcára engedik házőrzőjüket, hogy kössék meg, vagy zárják be! Sok lakossági panasz érkezett, hogy a gyerekek nem tudnak iskolába járni, félnek gyalogosan közlekedni a sok szabadon kóborgó eb miatt.

Aki nem tesz eleget a felszólításnak azt a tanács megbünteti, legrosszabb esetben pedig az ebeket befogja és elaltatja.

Figyelem!

A Nagydobronyi Állami Kommunális vállalat felkéri a lakosságot, hogy a temetőben a kiírások alapján helyezték el külön a **lebomló hulladékot** (gyomok, virágok, stb.) és külön a műanyag (flakon, koszorúk) vagy más **nem lebomló hulladékot**.

Közreműködésüket előre is köszönjük.

Figyelem!

A Nagydobronyi Községháza új munkarend szerint dolgozik: 8:00-tól 17:00-ig (ebéidő 12:00-13:00 között).

Fogadónap a titkárságon kedden és csütörtökön van!

Kell-e Nagydobronynak múzeum?

A fenti kérdésre a nagydobronyai múzeum iránt közönyös része talán azt válaszolná, hogy nem, vagy feltenné azt a kérdést, hogy: Mire jó egy múzeum?

Valóban. Mire is jó egy múzeum egy olyan településnek, mint Nagydobrony.

Sokszor hangoztatják büszkén

Nagydobrony lakosai, hogy ez a legnagyobb lélekszámú, magyar többséggel rendelkező település Kárpátalján. Azt is meg szokták említeni közsé-
güinkről szólva, h o g y a d o b r o n y i a k erősen kötődnek hagyományaikhoz, őrzik azokat. Jól mutatja ezt például a nagydobronyi lakodalom lebonyolítása, amely mostanság is a régi forgatókönyv szerint zajlik.

A múzeumok a világ minden részén a hagyományörzés intézményei. A helyi múzeumok falai között helyet kap mindaz, ami egy falu, város múltjából fennmaradt. Bútorok, szöttek, hímzések, hagyományos öltözetek, dísz tárgyak, munkaeszközök, használati tárgyak, régi fényképek, iratok, stb. A múzeum tehát egyrészt a régiségek gyűjtőhelye, másrészt a múzeumok dolgozói rendszerezik, csoportosítják, kiállítás céljára előkészítik, ha kell, restaurálják is a tárgyakat. Állandó és időszakos kiállításokat szerveznek e tárgyakból, hogy az érdeklődők, a faluba

vagy városba látogatók, turisták, vendégek megismerhessék az adott település múltját, a múlt értékeit, a korábbi nemzedékek életét, munkáját, lakáskultúráját.

Volna-e létjogosultsága egy ilyen intézménynek Nagydobronyban?

Sok falubeli szerint igen. A múzeum hiánya különösen akkor érzékel-

Régi tárgyak a „SERO” alapgyűjtésében.

kélkedni. Mert Nagydobrony szép természeti környezetet vesz körül, van még erdeje, van üdültelepe horgászati lehetőséggel, vásárlási és étkezési lehetőség,

szórakozóhely is van, de nincs egy hely, ami nem a máról szól, hanem a múlttól. A falu múltjának még megmutatható értékeit, kulturális sajátosságait csak egy múzeum tudná méltó módon bemutatni.

A Kupás Gizella által alapított Sero Alapítvány néhány hónapja hasznosítás céljából megkapta a Meliorációs Építővállalat (PMK) egykori kétszintes étkezdéjének már az alsó szintjét is. Az alapítvány egyik célkitűzése az épület alsó szintjének helyiségeiben múzeum

létesítése. Ezt a tervet támogatja a Nagydobronyi Községi Tanács, a KMKSZ helyi alapszervezete, a Nagydobronyi Közművelődési és Múzeum Egyesület.

A Nagydobronyi Helytörténeti Gyűjteménynek tehát, úgy gondoljuk, ez az épület alkalmas otthona lehetne. Itt a ritkán adódó lehetőség mindenki számára, aki a nagydobronyi múzeum alapításának és gyarapításának ügyéhez szívesen csatlakozna. A kiállítótér adott, már csak a megfelelő mennyiségű és minőségű kiállítási tárgy összegyűjtése és kiállításra rendezése a feladat. Felkérünk hát mindenkit, aki rendelkezik a múzeumba való tárgyakkal, és ezekről nagylelkűen le is mondana vagy kiállítana (így tulajdona megmaradna) azért, hogy azok közkinccsé váljanak egy olyan intézmény falai között, amely ezeket a tárgyakat megőrzi és méltó módon ki is állítja. Itt az ideje, hogy cselekedjünk egy olyan ügy előmozdítása érdekében, amely, sikeres megvalósulása esetén jogos büszkeséget válthatna ki elbűsz-

Egy régi szobabelső a Nagyd. középiskolában

minden nagydobronyiból.

Kell-e tehát múzeum Nagydobronynak? E kérdésre határozott igennel válaszolhatunk. Mondjon ön is igent, támogassa régi tárgyak felajánlásával múzeum-szervező munkánkat.

Varga Sándor
magyartanár

Tanácsulés a szavazóközetekről

2010. szeptember 9-én került sor a nagydobronyi községi tanács soron következő ülésére, melynek legfőbb napirendi pontja a helyi szavazóközetek létrehozása és megerősítése volt. Eddig a település 33 utcájából 29 körzet volt létrehozva, így 29 képviselő lett megválasztva. Az utóbbi 5 év tapasztalatai alapján Szilvási Zoltán polgármester javaslatot tett, hogy csökkentsék le a 29 körzetet 26-ra, mivel egyes körzetekben vagy túl kevés a szavazó vagy túl sok. Így minden körzetre kb. egyformán 150-200 szavazó jutna. A megjelölt képviselők a következő 26 körzetet fogadták el:

1. Kossuth 1-48 sz.
2. Kossuth 49-96 sz.
3. Felvég
4. Nagytemető-Király
5. Kékpatak
6. Garb
7. Erdőhivatal-Róttag
8. Csongor 1-67 sz.
9. Csongor 68-115 sz.
10. Éger
11. Virág
12. Alvég-Kucsárka
13. Béke-Sevcsenkó
14. Kistemető-Zrinyi
15. Petőfi
16. Ady Endre-Széchenyi
17. Kisdobronyi 1-67 sz. 2-38 sz. - Nyirigyszeg 1-26 sz.
18. Kisdobronyi 69-137 sz. 40-136 sz.
19. Vásártér
20. Juzsna

KMKSZ közlemény

A KMKSZ nagydobronyi alapszervezete konzultációs gyűlést tartott a 2010. október 31-i helyhatósági választásokkal kapcsolatban. A gyűlésünket megtisztelte jelenlétével Kovács Miklós, a KMKSZ elnöke, Sós Kálmán, az ungvári középszintű szervezet elnöke, Szilvási Zoltán polgármester. A gyűlésen megtárgyaltuk a járási tanácsba való jelölés módját, időbeosztását. A KMKSZ nagydobronyi képviselői az ungvári járási tanácsban ifj. Kántor József és Katona Béla beszámoltak az elmúlt ciklus alatt végzett tevékenységükről. (a Nagydobrony havilap következő számában tételes beszámolót tesznek közzé).

Figyelemmel kísérve a járási KMKSZ frakcióban végzett munkájukat úgy találtuk, hogy kellő hozzáértéssel, kezdeményezőképesseggel jártak el a rájuk bízott ügyekben úgy a közsé-
günk, mint a kárpátaljai összmagyarságot érintő kérdésekben. Tudván azt, hogy megmaradásunk, közösségünk továbbfejlődésének egyik feltétele az oktatásiügy terén elért pozícióink megtartása lehetőség szerinti továbbfejlesztése - szükséges van olyan agilis fegyvermezzet,

21. Meliorátor- Tavasz
22. Rákóczi-Fürdő
23. Tábla
24. Sumna – Nyirigyszeg 28-45 sz.
25. Ifjúság
26. Internacionál- Sport.

Az ülés második napirendi pontját ifj. Kántor József, a Nagydobronyi Középiskola igazgatója vázolta fel a testület elé. A fűtési szezon közeledtével már nagyon itt lenne az ideje az iskola kazánjainak felújításának, melyhez anyagi segítséget kaptunk a járási tanácstól, 300 000 hr értékben. Köztudott, hogy a járási tanács csak bérli a járási tanácsot, melynek tulajdonjoga a Nagydobronyi Községi Tanácsnál van (a kolhoz széthullása után automatikusan rá szállt). De az iskola tervdokumentációja nincs elkészítve (a helyi tanácsnak nincs rá pénze, mely kb. 100 000 hr körül mozog), melyek bemutatása nélkül nem kapja meg az iskola a felújításra szánt pénzt. Az utóbbi 10 évben a járási tanács több mint 1 000 000 hr értékben valósított meg projekteket (új mellék helyiség, ablak és ajtócsere, udvarkövelés, iskolabusz, stb.). Ám a továbbiakban csak akkor hajlandó pénzeket költeni az iskolára, ha készen vannak a mérnöki dokumentációk, vagy a Nagydobronyi Községi Tanács átadja a tulajdonjogot és ők készítik el a szükséges iratokat.

A képviselőtestület mivel nem látott más megoldást megszavazta a tulajdonjog átadását a járási tanácsnak, így csak a földterület maradt a helyi tanács kezében.

P. S. A járás szinte minden iskolájának tulajdonjoga, kettő kivételével, az Ungvári Járási Tanács birtokában van.

A továbbiakban megtárgyaltuk a polgármester - és a községi tanácsi választáson követendő eljárásunkat. Elhatároztuk, hogy a polgármester és a közsé-
gtanácsi választásokon jelöltet nem indítunk, de ha olyan jelölt indul, aki felvállalja programunkat, bírja bizalmunkat, azt támogatni fogjuk.

A KMKSZ nagydobronyi alapszervezetének elnöksége.

Tanévnyitó a Nagydobronyi Középiskolában

2010. szeptember elseje, hűvös regeli 8 óra, ám a Nagydobronyi Középiskola udvara lassan megtelik tanulókkal, akik a hosszú nyári szünet után tolongva sorakoznak, készülve az ünnepélyes tanévnyitóra. Hagyományok szerint elhangzanak a himnuszok és Katona-Mironova Berta igazgató-helyettes köszönti elsőként az ünnepség résztvevőit és a meghívott vendégeket, akik megtisztelték ezen jeles iskolai rendezvényt: Szilvási Zoltánt, Katkó Lászlót, Pinte Lászlót, dr. Baksa Erzsébetet, Csomolják Anatolij Ivánovicst, Horkay Lászlót.

Iskolánk igazgatója, Kántor József ünnepi beszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy a mai rohamosan fejlődő tudományos világban egy minőségi iskola első követelménye a tanulás meg-
tanulása, majd a tudás megőrzése és felhasználása. Ezek elérése persze nagyban függ a tanuló hozzáállásától is. A tanulás és munka nélküli eredményes iskolát ugyanis még nem találták fel. A valódi tudás felhal-

mozása pedig csak akkor lehet eredményes, ha teljes a bizalom és az együttműködés a tanár, a tanuló és a család között.

Kántor József igazgató büszkén nyújtotta át a tucatnyi oklevelet azon tanulóknak, akik dobogós helyezést értek el az elmúlt tanévben a járási és a megyei tanulmányi megmérettetésekben. Köszönetet mondott a szülőknek, hogy segítségükkel ilyen szépen sikerült felújítani a tantermeket, mely így méltó második otthona lesz gyermekeinknek a tanév folyamán.

Tarasz Tringyák, az ungvári Adóosztály vezetője köszöntötte az új tanév alkalmából a tanulókat, tanárokat és eredményes munkát kívánt számukra, melyhez egy új nyomtatott adományozott.

Csomolják Anatolij Ivánovics, a járási tanügyi osztály módszertani kabin-
etjének főmódszerésze beszédében megdicsérte az iskolát, a tantestületet. Kiemelte, hogy jó munkát végeztek az elmúlt tanévben, amit bizonyít a sok

oklevél.

A 11. osztályosok nevében Katona Anikó mondott köszöntő beszédet, a kis első-
sők pedig válaszul magyarul és ukránul köszöntötték új otthonukat.

Horkay László nyugalmazott püspök Isten igéjével köszöntötte a tanulókat. Továbbá figyelmeztette őket arra, hogy ahogyan elvégzik ezen intézményt, olyanok lesznek majd a nagybetűs életben. A mostani első-
sők ahogyan felnőnek, tanulnak, amilyenekké válnak, olyan lesz majd az ország is. Okos, művelt, nevelt, rendes emberekre van szüksége falunknak, csak így fejlődhetünk. Ennek eléréséhez kívánt az Istentől áldást és erőt, az igazgatóság-
nak, a tanároknak pedig sok-sok türelmet.

Az első osztályos tanulók, mielőtt bevonultak volna tantermeikbe, iskolai tanszerekből álló ajándékokat vehettek át, melyet a Jedinij Centr küldött számukra, Úr Miklós járási képviselő tolmácsolásával.

Védőoltás: érdemes oltani vagy nem?

Az immunizáció története 1769-ben kezdődik, amikor doktor Jenner az első himlő elleni oltást végrehajtotta. Két évszázad után 1980-ban a Világ egészségvédelmi szervezet bejelentette, hogy teljesen likvidálták a természetes himlőt az egész Földön.

Ukrajnában jelenleg a következő 10 betegség ellen kötelező a védőoltás: diftéria, tetanusz, szamárköhögés, gyermekbénulás, kanyaró, rubeóla, epidparotit, tuberkulózis, hepatitisz B, vérzékenység. Ukrajnában használt védőoltások nem sokban különböznek attól, amit Európa más országaiban használnak, mint például Ausztriában, Franciaországban, Németországban, Olaszországban, Nagy-Britanniában, Lettországban valamint az USA-ban. Például Németországban 13 betegség ellen használnak védőoltást (az Ukrajnában használt védőoltásokon kívül még meningococcus, bárányhimlő, papilloma vírus ellen), Franciaországban és az Egyesült Államokban 12 fertőzés ellen (Pnevmococcus és papilloma vírus ellen).

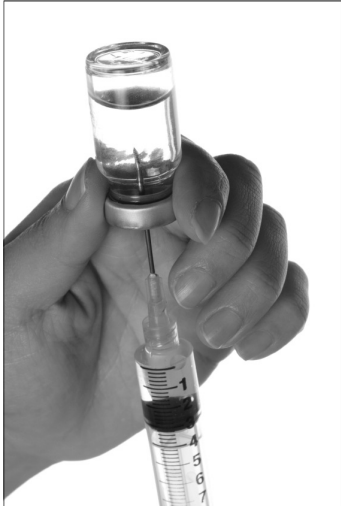
Néhány betegség ismertetésével bemutatjuk, miért van szükség a védőoltásra.

Torokgyík. A védőoltások használata előtti időszakban évente 40-80 ezer fő szenvedett ebben a betegségben, a halálozási arány pedig 50 % volt. 1936 óta kezdtek küzdeni az ország területén ezzel a betegséggel, ennek köszönhetően tízenkétezerszeresen csökkent a megbetegedések száma. A megbetegedési arány csökkenésének köszönhetően a lakosság megnyugvásához vezetett, és a védőoltás melletti kampány sikerességéhez vezetett. A

kilencvenes években hirtelen elkezdett növekedni a megbetegedések száma, és az 1995-ben nyilvántartott megbetegedések az 1990-ben nyilvántartott megbetegedésekhez képest 50-szer több volt. A 70-es 80-as években csak egyes esetekben voltak diftériás megbetegedések nyilván-
tartva.

A diftériás megbetegedések száma 1991-ben kezdett növekedni, a legtöbb megbetegedés 1992-ben volt. A betegség terjedése 1997-ig tartott. Hét évnyi „csend” után 2005-ben újra felütötte a fejét a Diftéria, 3 év alatt a járásban 12 fő betegedett meg diftériában, egy gyerek, aki nem volt beoltva, meghalt.

**Gyerme-
bénulás.** Az oltás előtti időszakban több ezernyi megbetegedés volt jellemző. A védőoltások használatát e betegség ellen Ukrajnában 1959-ban kezdték használni. 1958-ban közel 4 ezer gyerek betegedett meg ebben a betegségben. 1963-tól kezdve csak egyes esetekben tűnt fel a betegség. A járásban az utolsó megbetegedés 1980-ban volt

regisztrálva.

2002. június 21-én Ukrajnát az Európai régió-
n belül gyermekbénulás mentes övezetté rangsorolták be. Azonban ennek ellenére sem szüntette meg a védőoltások használatát az Egészségügyi

Minisztérium, ami azzal magyarázható, hogy a föld más pontjairól még mindig beke-
rülhet az a megbetegedés.

Kanyaró. A múlt század 60-as éveiben az egyik legelterjedtebb megbetegedés volt Európában. Ez a betegség gyakran vezetett gyermekhalálozáshoz. A halál leggyakoribb okozója az volt, hogy a betegség tüdőgyulladással fajult. Az ország területén a huszadik század elején 15 év alatt 500 000 gyermek halt meg ebben a betegségben.

A védőoltások használata Ukrajnában 1967-1968-ban kezdődött. A múlt század 70-es éveiben a járás területén százak betegedtek meg ebben a betegségben (évente 100 és 500 között). 1986 a védőoltásokat 6 éves kortól kezdték el használni. A 80-as 90-es években csak egyes esetekben tűnik fel a betegség. 2001-ben és 2006-ban megnövekedett a megbetegedések száma, ahogy a járásban úgy az országban is.

Azt is el kell hogy mondjuk, hogy a

betegség magas számának az a kiváltója, hogy nagyon gyorsan terjed és könnyen lehet elkapni. Ahhoz, hogy valaki elkapja, elég az, hogy néhány percet töltsön egy olyan szobában, ahol egy megfertőzött személy található.

Szamárköhögés. Ez a betegség főként két éves kort be nem töltött gyermekek számára veszélyes. Nemcsak az életet veszélyezteti, hanem a megbetegedett gyermek további pszichikai és testi fejlődésére is káros lehet. Csak a kora volt nagyobb számban elterjedve, mint a szamárköhögés. Az 1960-as években kezdték védőoltásokat használni a betegség ellen, de csak azután kezdett csökkenni a megbetegedések száma, miután tömegessé vált a védőoltások használata. A múlt század 70-es éveiben a járásban még tízezerrel voltak regisztrálva megbetegedettek, a 80-as 90-es években csak egyes esetekben voltak regisztrált megbetegedettek, a 90-es évektől kezdve pedig egyáltalán nem voltak szamárköhögés-
t szenvedő beregisztrált betegek a járásban.

Járványos mumpsz. Ez a betegség már régen-régen gyermekbetegségnek számít. 15 éves korig a gyerekek közel 95 %-a elkapta ezt a betegséget. Jelen körülmények által a mumpsz mutálódott. A gyerekek között a fiúk gyakrabban kapják el, mint a lányok.

Létezik még egy atipikus formája ennek a betegségnek, mint például a hasnyálmirigy gyulladás, agyhártyagyulladás, here-
gyulladás vagy petefészek-gyulladás.

Annak, aki átvészelte a mumpszot, szövődmenyként cukorbetegsége is lehetett, vagy halláskárosodás vagy sükettség is lehetett

az agyhártyagyulladás után, vagy természetlen-
ség a heregyulladás vagy petefészek-gyulladás után.

A védőoltások használatát a mumpsz ellen az 1980-as években kezdődött el. A 70-es 80-as még százával fordultak elő esetek, akik elkapták ezt a betegséget. Fokozatosan csökken a megbetegedések száma, de egyes években tízezerrel lehetők fel megbetegedettek, azok között is, akik részlegesen be voltak oltva, és azok között is, akik nem voltak beoltva.

Egyes fertőző megbetegedések példáján, amelyek ellen védőoltásokkal küzdünk, és be vannak regisztrálva a járásban 1970-2008 között, be lehet mutatni a védőoltások használatának sikerességét.

Ezért, tisztelt szülők, azért, mielőtt teljesen lemondanak a védőoltásokról, azokban az emberekben bízza, akik egyáltalán nem szakértők, és ellene agítják magukat, gondolják meg jól milyen következményekkel járhat ez a gyermekük egészségére, ha lemondanak a védőoltásról. A gyerekek, de még a felnőttek is tömegesen megbetegedhetnek, ha nem lennének védőoltások, és sajnos nem mindegyikük tudná átvészelni a fent felsorolt betegségeket.

Éljenek a védőoltások által nyújtott lehetőséggel saját maguk és gyermekeik számára, mert csak így tudnak megelőzni számos fertőző betegséget.

A járási fertőző osztály vezető-helyettese Bajda G. M.

Anyakönyv (Július, Augusztus)**Születtek:**

Lakatos Mirjam (Sumna u. 18)
Lakatos Kamilla (Sumna u. 11)
Oláh Krisztián (Sumna u. 68)
Misák Jázmin (Virág u. 48)

Bara Dávid (Adi E. u. 8)
Ráti Lilien (Kisdobronyi út 74)
Váradi Ágoston (Juzsna u. 2)
Dávid Ruszlán (Tábla u. 71)
Lakatos Barnabás (Sumna u. 13)
Papp Krisztián (Nyirigyszög u. 34)

Születtek:

Kis Jázmin (Tábla u. 31)
Lakatos Dianna (Juzsna u. 11)
Farkas Izmail (Sumna u. 4)
Balog Máté (Kisdobronyi út 73)

Elhaláloztak:

Szanyi F Mária (Alvég u. 12)
Molnár János (Petőfi u. 18)

Vinda Zoltán (Tábla u. 51)
Ráti Mária (Éger u. 13)
Szanyi Éva (Rákóczi u. 46)

Születésnap köszöntők!

A Nagydobronyi Községi Tanács kicsit megkésve bár, de annál nagyobb tisztelettel szeretné köszönteni azokat a munkásait és képviselőit, akik az elmúlt 1 hónap folyamán ünnepelték születésnapjukat:
Ráti Sándor és Úr Miklós járási képviselőket,
Gábor Zsoltot, Baksa Jánost, Katona András,
a Nagydobronyi Községi tanács képviselőit,
Nagy Erikát, a Nagydobronyi Községi Tanács könyvelőjét,
Katona Erzsébetet, a Nagydobronyi Községi Tanács munkását,
továbbá **Györke Katalint, Bátyi Jolánt, Gönczy Mariannát, Molnár Sándort, Szántó Erzsébetet, Nagy Imrét,** a Nagydobronyi Napsugár Óvoda munkásait,
valamint **Pekár Volodimirt, Balog Katalint, Molnár Irént, Barkaszi Olgát, Úr Máriát, Bakk Irént, Pekár Mariannát, Úr Ildikót és Vinda Erzsébetet,** a Nagydobronyi kórház és a rendelő alkalmazottait.

A Nagydobronyi Községi Tanács ezúton szeretne sok boldogságot kívánni a már házasságot kötött és leendő házasok számára.

2010. szeptember 11-én

Hidi Sándor (Kékpatak u. 1 sz.)

és

Sándor Gabriella (Erdőhivatal u. 3 sz.)

kötötte egybe életét.

2010. szeptember 25-én

Gábor János (Virág u. 12 sz.)

és

Hidi Jolán (Kossuth u. 15 sz.)

köti egybe életét.

2010. szeptember 25-én

Ráti Ferenc (Internacionalna u. 8 sz.)

és

Kocsis Krisztina (Csongor, Béke u. 196 sz.)

köti egybe életét.

2010. október 2-án

Mészár László (Félvég u. 29 sz.)

és

Rendes Bettina (Vásártér u. 31 sz.)

köti egybe életét.

2010. október 2-án

Bátyi Endre (Virág u. 34 sz.)

és

Baksa Gyöngyi (Kucsárka u. 26 sz.)

köti egybe életét.

2010. október 9-én

Benedek László (Kossuth u. 89 sz.)

és

Balog Erika (Adi E. u. 36 sz.)

köti egybe életét.

2010. október 16-án

Varga István (Gejőc, Fő út 176 sz.)

és

Pinte Irén (Zrínyi u. 6 sz.)

köti egybe életét.

Szeptember 23-án ünnepli első születésnapját

Szanyi Ákos.

Ebből a szép alkalomból köszöntjük nagyon sok szeretettel és kívánunk számára hosszú, boldog életet, jó egészséget, felhőtlen gyermekkort: szerető szülei, nagyszülei, dédmamái, valamint keresztszülei.

*Előbújt a hegyek mögül a nap reggelre,
Csodás fényével tekintett le a Kárpát-medencére.
Meleg sugarával nem kukucskált hiába,
Hisz egy drága virágszálnak ma van a születésnapja.
Te melegszívű, édes kis aranyos lélek,
Ezen a napon hadd köszöntsünk, szeretettel Téged!
Napocska fényesítse drága szép arcodat,
Szívárvány kócolja össze a fénylő selyemhajadat!
Isten szeretetet adjon meleg szívednek,
Világ összes rózsabimbója nyíljon ma meg, csak neked!
Áldjon meg az ég ezen a csodás napon,
Hadd szeressünk továbbra is tiszta szívből, nagyon!*

Augusztus 26-án ünnepelte 5. születésnapját
Molnár Eszter-Edina.

Ebből az alkalomból köszöntik őt szülei.

*„Kék ég alatt, hol utad vezet,
szerencse és boldogság kísérelje léptedet!
Úgy szálljon rád istennek áldása,
mint nyári reggelen harmat a rózsára!”*

Boldog születésnapot!

Szeptember 27-én ünnepli 8. születésnapját **Szilvási Éva Evelin.**

Ez alkalomból köszöntik őt: édesanyja, nagyszülei, dédszülei és Gabi keresztanyja.

*„Születésnapod alkalmából azt kívánjuk neked,
Teljesüljön minden vágyad, minden reménységed,
Mosolygó két szemed sose lászon könnyet,
Amerre lépsz ezer virág borítsa a földet,
Imádkozunk szüntelen, hogy áldjon meg az Isten erővel,
egészséggel és hosszú boldog élettel.”*

Október 1-én ünnepli ötödik születésnapját

Herceg Viktória.

Ebből az alkalomból köszönti őt édesanyja, a Szanyi nagyszülők, nagybátyja Laci és családja.

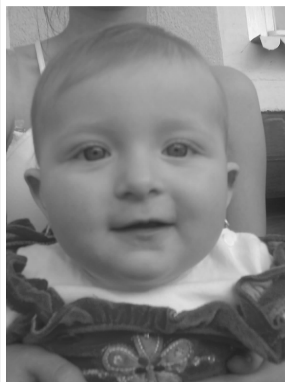
*Felragyog egy csillag egy fénylő hajnalon,
fehér rózsaszál nyílt a domboldalon.
Ez a fehér rózsza neked nyílik szépen,
mert születésed napját ünnepeled éppen.
Nem kérünk Istentől kincset, gazdagságot,
Csak neked egészséget és boldogságot.
Mosolygó szemed sose lászon könnyet,
Hogy te legyél a földön a legboldogabb gyermek!*

Augusztusban ünnepelte 1. születésnapját
Varga Flóra.

*„A Jóisten egy éve nekünk nagy ajándékot adott,
s arcunkra minden nap az ajándék mosolyt csalogatott.
Örömből és boldogságból többet kaptunk azóta
és akit mi oly nagyon szeretünk te vagy pici Flóra.”*

Sok boldog születésnapot kíván
ennek az édes kis „angyalnak” a család és Marianna keresztanyja.

Szeptember 5-én ünnepelte 1. születésnapját
Varga Réka.

Ebből az alkalomból nagyon sok szeretettel köszöntik őt szülei és nagyszülei.

„Örökké imádjuk azt a napot, mikor a jó Isten téged nekünk adott. Most van életednek első éve, mit is adhatunk mindezt cserébe? Azt, hogy szeretünk, te is jól tudod, te mindenkinek szeretsz, sokszor megmutatod. Erő és egészség soha el ne hagyjon, szeretet, békesség közöttünk lakozzon. Élünk még együtt sok-sok számos évet, ezt kérjük Istentől, s imádkozunk érted.”

Szeptember 6-án ünnepelte 3. születésnapját
Kovács Regina.

Ebből az alkalomból köszöntik őt tiszta szívből szülei, nagyszülei, dédnagymamái, keresztszülei és nagynénje Adrienn.

*„Mikor kigyúlnak a fények,
pajkos tündérek zenélnek.*

*Huncut mosollyal egy Rád kacsint,
kicsi kendőből csillámot hint,
így adja át üzenetünket:
Boldog Születésnapot Neked!”*

Szeptember 7-én ünnepelte 3. születésnapját
Molnár Milán.

Ebből az alkalomból köszöntik őt szülei, nagyszülei, Erzső és Krisztián.

*„A nap ma oly fényesen ragyog,
ma mindenki azt suttogja: Boldog Születésnapot!
És azok, akik nagyon szeretnek,
Sok ilyen szép napot kívánnak Neked.”*

Műanyag ajtók és ablakok!

Szuper árak, kiváló német alapanyagok:

Winbau, Köning
Érd: 066 4805017
Pinte László

A megrendelés 10 napon belül elkészül. Házhoz szállítás és beszerelés a vevő igénye szerint!

**Igazolványképek 5 perc alatt !
(6 db-os sorozat)**

**Digitális fotók előhívása!
9x13, 10x15 - 1,5 hr 13x18,
15x21 - 3 hr**

**20x30 - 10 hr, 30x40-15 hr
(Esküvői albumok, képkeretek
rendelésre)**

**Községháza II. emelet (balra).
Hétfőtől-péntekig **13:00 -
16:00 között!****

A lombtrágyázás szabályai.

A zöldségajtatásban ritkán fordul elő, hogy a levelek sárgulása vagy a virágok elrugása a talaj, illetve a természetközéges alacsony tápanyagtartalmára vezethető vissza. Mégis ismertek ezek a tünetek palántakorban és a frissen kiültetett paprikán, paradicsomon, uborkán is észlelhetők.

A növényen mutatkozó tápanyaghiánynak alapvetően két oka lehet: nincs elég tápanyag a talajban; van elég tápanyag, de az valamilyen okból nem képes felvenni a növény. A hajtatási gyakorlatban az esetek döntő többségében az utóbbi fordul elő. Szaktanácsadásban azt az általános elvet követjük, hogy ilyenkor nem trágyázni (lombtrágyázni) kell, hanem a zavaró tényezőket vagy tényezőt kell megszüntetni. Ezt indokolja a gazdaságosság, a környezetvédelem és a mind szigorodó környezetvédelmi előírások is. Vannak olyan esetek, amikor hatások lehet egy-egy jól célzott lombtrágyázás, hogy a növényt átsegítsük a kritikus helyzeten.

Ismert a tözeg erős tápanyagmegkötő képessége. Különösen a foszfor esetében fordul elő, hogy a nagy mennyiségben adagolt műtrágya ellenére kékeszöldre, vöröses-zöldre színeződik a palánták alsó, idősebb leveleinek inkább a fonáki oldala. A gyökerek feltűnően vékonyak, fejletlenek, nem ágaznak el, a virágzás késik, a kialakuló virágok fejletlenek, rosszul kötnek, vagyis a foszforhiány jellegzetes tünetei észlelhetők. Ilyen esetben a leveleken keresztül adott foszfortrágya igen hatásos annál is inkább mert a foszforhiány miatt fejletlen gyökerek működése erősen korlátozott, a talajból tehát nehezen tudná felvenni a hiányzó elemet.

Ugyancsak gyakori gond a kiültetés utáni levélsárgulás. A fejlett egészséges palánták a kiültetés után sárgulnak, növekedésük átmenetileg megtorpan. Minél kisebb a tápkocka, annál feltűnőbb jelenség, ugyanis a hideg talajban a gyökértevékenység lassú, a

sérült gyökerek nem képesek a talaj tápanyagkészletét hasznosítani, miközben a lombzat a meleg fólia alatt és a napsütés hatására tovább növekszik és a fejlődéséhez igényelné a tápanyagokat. A kiültetést követően közvetlenül követő lombtrágyázás jó hatású, a lombzaton keresztül felvett tápelemek pótolják a gyökerek elégtelen működéséből adódó tápanyagkiesést.

A hatásos lombtrágyázás érdekében néhány általános szabályt célszerű betartani.

- A lombtrágyázáshoz az esővízhez hasonló minőségű lágy vizet használjunk.

- Ugyancsak kedvezőtlen a szikesítő hatású vizek használata. Ha nem is desztillált víz minőséget kell választani, de 0,5-1ms/cm-nél ne legyen magasabb az EC-értéke.

- A lombtrágyát gyakrabban, de hígabb oldat formájában használjuk. Ezzel nemcsak az esetleges levélperzselések előzhetőek meg, a hígabb oldatból gyorsabb az ionok felvétele.

- A lombtrágya oldatok EC-értéke (lombtrágya töménysége + növényvédőszer töménysége + az öntözővíz sótartalma) ne haladja meg 2,5-3 ms/cm-t. Újabbban nem %-ban adják meg a levéltrágya oldat töménységét, hanem EC-ben (elektromos vezetőképesség).

- A 15°C alatti vizekben romlik a lombtrágya készítmények oldékonysága, 21°C felett viszont bizonyos vegyületek gázosodnak, ami hatóanyag veszteséghez és súlyos perzselési károk kialakulásához vezet.

- Ha növényvédő szerekkel együtt kívánjuk a lombtrágyákat kijuttatni, célszerű először a por alakú (WP) növényvédőszer feloldása, azt kövesse az oldat formájú növényvédő készítmény bekeverése, és csak harmadikként adjuk hozzá a lombtrágyát.

- Egyszerre három szernél többet ne juttassunk ki permet formájában, még jobb, ha csak kettőt.

Hídi László
szaktanácsadó

Nagydobronyban használt jó minőségű 2000 db vályog eladó.
Elérhetőség: 0931629455.

P
I
A
C

2.

Ü
Z
L
E
T
S
O
R

V
É
G
E.

Piac 2. üzletsor vége

**Csillárok, villanyvezetékek, kapcsolók, izzók, szpotlámpák, beltéri díszítő elemek. Olajos és disperziós festékek, fapácok, stb.
Gipszkarton és glettanyagok rendelhetők ingyenes házhozszállítással! Tel: 0507543101.**

**Gyógymasszázs, Műköröm építés, Manikűr
Szilvási Edina**

Nagydobrony, Vásártér u. 24. sz. Tel: 714-261, +380982681901

**Szövetkabátok, menyasszonyi ruhák, kosztümök
és öltönyök tisztítását vállalom.**

Bőrkabátok tisztítása és festése.

Elérhetőség: Csongor út 84.

Tel.: 80969491032

Sándor Krisztina

Folytatódik a bajnokság.

Augusztus 29-én a megkezdődött a Járási Bajnokság második köre. Ezen a napon volt a Nagydobronyi Falunap is, ahol Hugylovo csapatát fogadtuk. Nagyon szép játékkal csapatunk (csapataink) nagy fölényrel győztek.

Nagydobrony – Hugylovo

ifi.: 3:0

felnőtt: 6:2

Ezután kincsesre látogattunk szeptember 5-én, ahol ifjain sajnos kikaptak és nagy csapatunk is csak döntetlent ért el.

Kincses–Nagydobrony

ifi.: 1:0

felnőtt: 0:0

Az utolsó fordulóra szeptember 12-én került sor, ahol is ismét itthon fogadtuk az ellenfelet Nagyláz csapatát. Sajnos vereséggel

zárult számunkra a második kör és így a csapat a harmadik helyen szerepel.

Nagydobrony – Nagyláz

ifi.: 0:2

felnőtt: 1:2

Reméljük a következő fordulón ki tudjuk köszörsülni a csorbát és továbbra is jó eredményekkel haladunk a bajnoki címért.

A következő fordulón is nehéz mérkőzések várnak ránk.

Szeptember 19.

Orihovci – Nagydobrony

Szeptember 26.

Nagydobrony – Linci

Október 3.

Nagydobrony – Sztoroznyica

Kedves házasulandó fiatalok! Kedves érdeklődők és leendő ügyfeleink!

Esküvői ruhaszalonzunkba megérkeztek a 2010

-es év

legújabb modelljei.

Menyasszonyi ruhák, menyecske ruhák, koszorús- és kísérő – valamint bál- és gyerekruhák széles választékban megvásárolhatók és bérelhetők a legkedvezőbb áron.

Ugyanitt működik virágüzletünk, ahol menyasszonyi- és alkalmi csokrokat, kitűzőket és autódíszítést is vállalunk.

Nyitvatartás:

Hétfőtől - Szombatig 08:00 - 19:00 között. Vasárnap (szabadnap)

Címünk: Beregszászi járás, Bányú, Vasút út 39. Tel: 8(241)49-3-38 Mobil:

+380976157675 Márkus Éva.

Bútorok rendelésre:

konyhába, nappaliba, hálószobába, gyerekszobába óriási színválasztékkal.

Computer-, Tv-, íróasztalok.

Kisdobronyi út 116. szám alatt.

Zazulics László

Tel: 80987714765

Szatmári István

Ajtók és ablakok rendelésre

Vízszivattyúk, tartozékok víz-, gáz-, központi fűtés-vezetéshez.

Megrendelésre belső tatarozáshoz: spaklik, gipszkarton, laminált padló, műanyag lambéria, festékek, gázkazánok, radiátorok stb. valamint házak külső és belső hőszigeteléséhez szükséges anyagok:habszivacs, üveggyapot, kőzetgyapot, csemperagasz, háló, dübel, nemes vakolat.

Nagyobb tétel vásárlása esetén igény szerint házhoz szállítás.

5. sor (a boltsorral szemben) az újpiac területén.

Tel: 80976838444 ill. 80501012602

Varga István

Nagy „Kojza” Diana és Nagy Dóra

szerezzéssel várják leendő

Új- és Meglévő ügyfeleit

MANIKÜR-, MŰKÖRÖM építő és

KOZMETIKAI szalonjukba!

Kozmetikai szolgáltatások:

Festés, gyantázás, masszírozás és sminkelés!

Elérhetőség:

Tel.: (8050)9942032, 714-302.

Nagydobrony,

Kisdobronyi út 89.

NAGYDOBRONY

Közeleti havilap

Cím: Nagydobrony, Csongor út 2 (II. emelet, balra).

Tel:714-325 Email: nagydobrony@gmail.com

Lapalapító és fenntartó:

Nagydobronyi Községi Tanács

Szerkesztők, tördelők:

Szanyi-Szabó Béla, Ráti Ferenc.

Állami bejegyzési bizonylat ZT № 416/08

21.07.2006

Ofszetnyomás egy nyomdai ív. Példányszám 1300.

A lapot kinyomtatta a VAT „Patent”.

A lap ingyenesen jelenik meg havonta.

A **Nagydobrony** havilap lehetőséget kínál mindennemű lakossági hirdetésre és reklámra, köszöntőre. Egy apróhirdetés díja 1 hónapra 10 hr (max. 25 szó). Fényképes köszöntő 30 hr. A reklámok díja: 40-50 cm² = 30 hr. A hirdetéseket személyesen a szerkesztőségben lehet feladni, hétfőtől-péntekig 13:00-16:00 óra között.

Hirdetésével Ön is járuljon hozzá újságunk kiadásához!